

V Bruseli 30. septembra 2025
(OR. en)

13357/25

RECH 413
COMPET 932
IND 379
MI 701

VÝSLEDOK ROKOVANIA

Od:	Generálny sekretariát Rady
Dátum:	30. septembra 2025
Komu:	Delegácie

Č. predch. dok.:	12821/25
------------------	----------

Predmet:	Význam výskumu a inovácií pre Stratégiu EÚ pre startupy a scaleupy – závery Rady (schválené 30. septembra 2025)
----------	--

Delegáciám v prílohe zasielame závery Rady o *význame výskumu a inovácií pre Stratégiu EÚ pre startupy a scaleupy*, ktoré Rada schválila na svojom 4 119. zasadnutí 30. septembra 2025.

ZÁVERY RADY O VÝZNAMÉ VÝSKUMU A INOVÁCIÍ PRE STRATÉGIU EÚ
PRE STARTUPY A SCALEUPY

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

PRIPOMÍNAJÚC

- svoje závery z 2. decembra 2022¹ o Novom európskom inovačnom programe, v ktorých sa uznáva, že inovatívne startupy a MSP sú kľúčovými aktérmi pri transformácii európskeho hospodárstva a že je potrebné zlepšiť prístup scaleupov k financovaniu;
- svoje závery z 23. mája 2024² o posilnení zhodnocovania vedomostí ako nástroja pre odolný a konkurencieschopný priemysel a strategickú autonómiu v otvorenom hospodárstve v Európe;
- svoje odporúčanie týkajúce sa politického programu EVP na roky 2025 – 2027³, v ktorom sa stanovujú opatrenia relevantné pre Stratégiu pre startupy a scaleupy, ktoré sa týkajú napríklad zhodnocovania poznatkov, výskumných a technologických infraštruktúr, udržateľných kariér vo výskume, rodovej rovnosti a inkluzívnosti, priemyselnej transformácie alebo reformy hodnotenia výskumu;
- závery Európskej rady z 26. júna 2025⁴, v ktorých sa víta Stratégia EÚ pre startupy a scaleupy, ktorú vypracovala Komisia, a vyzýva sa na urýchlené začatie práce na jej vykonávaní.

BERÚC NA VEDOMIE

- správu Enrica Lettu z apríla 2024 s názvom Oveľa viac než len trh, v ktorej sa zdôrazňuje potreba posilniť finančnú podporu pre startupy a scaleupy;

¹ 15602/22.

² 10182/24.

³ Ú. v. EÚ C, C/2025/3593, 30.6.2025.

⁴ dokument EUCO 12/25.

- správu Maria Draghiho zo septembra 2024 s názvom Budúcnosť európskej konkurencieschopnosti, v ktorej sa zdôrazňuje, že Európa má mnoho talentovaných výskumných pracovníkov a podnikateľov, ale chýba jej dynamika na to, aby sa inovatívne nápady premietli do komerčných úspechov, a musí zlepšiť podmienky pre prelomové inovácie vo svojich spoločných programoch v oblasti výskumu a inovácií;
- správu Manuela Heitora z októbra 2024 s názvom Zosúladiť, zakročiť, zrýchliť, v ktorej sa vyzýva na posilnenie globálnej konkurencieschopnosti Európy podporou účinného výskumu, inovácie a scaleupov a predchádzaním úniku podnikavých mozgov a nevyužitým príležitostiam pre miestny európsky ekosystém;
- výsledky priebežného hodnotenia programu Horizont Európa⁵, z ktorých vyplýva, že napriek tomu, že 20 % celkových finančných prostriedkov sa prideliť MSP, pretrvávajúca medzera vo financovaní vo fáze rozširovania zostáva spolu s valorizáciou vedomostí výzvou.

AMBICIÓZNY EKOSYSTÉM STARTUPOV A SCALEUPOV PRE EURÓPU

1. VÍTA Stratégiu pre startupy a scaleupy ako dôležitý míľnik pri posilňovaní európskej konkurencieschopnosti a podpore inovácie. ZDÔRAZŇUJE, že na to, aby sa zabezpečil pokračujúci vysoký blahobyt, hospodárska bezpečnosť a strategická autonómia a zároveň sa zachovalo otvorené hospodárstvo v Únii, sú naliehavo potrebné koordinované a odvážne opatrenia na preklopenie inovačnej priepasti vo vzťahu ku globálnym konkurentom a v rámci Únie. PRIPOMÍNA zložitú dynamiku inovačných ekosystémov, ktorá si vyžaduje zapojenie mnohých aktérov v celom hodnotovom reťazci a dobre fungujúce mechanizmy spätnej väzby od inovátorov smerom k výskumu. ZDÔRAZŇUJE, že dosiahnutie pokroku v oblasti štrukturálnych politík EVP a opatrení EVP môže významne prispieť k cieľom Stratégie pre startupy a scaleupy.
2. NABÁDA Komisiu, aby v spolupráci s členskými štátmi urýchlene predložila jednoduché a praktické definície startupov, scaleupov, spoločností so strednou trhovou kapitalizáciou, inovačných spoločností a podnikov v ťažkostiach. UZNÁVA význam týchto budúcich definícií na účely regulácie a financovania. PRIPOMÍNA ambície Komisie znížiť byrokráciu v oblasti právnych predpisov a požiadaviek na podávanie správ, zjednodušiť ich praktické vykonávanie a znížiť administratívne a hospodárske zaťaženie v prospech zainteresovaných strán, najmä MSP.

⁵ 8526/25.

3. UZNÁVA význam celovládneho prístupu k podpore, prilákaniu a udržaniu startupov a scaleupov v Európe a k vykonávaniu stratégie. UZNÁVA, že mnohé z opatrení stanovených v stratégii presahujú rozsah výskumu a inovácie a budú sa ďalej rozvíjať prostredníctvom iných aktov, ako to navrhuje Komisia. Preto sa tieto závery zameriavajú na činnosti súvisiace s výskumom a inováciou s cieľom upriamiť náležitú pozornosť na význam tohto segmentu hodnotového reťazca z hľadiska plnenia stratégie.

VYTVORENIE PEVNÉHO ZÁKLADU VÝSKUMU A INOVÁCIÍ

4. ZDÔRAZŇUJE, že je dôležité zabezpečiť predvídateľnosť a súdržnosť programov financovania, stratégií a právnych predpisov s cieľom poskytnúť startupom, scaleupom a investorom dôveryhodné prostredie, čím sa uľahčí dlhodobé plánovanie. PODČIARKUJE, že je potrebné stimulovať podnikavosť a ochotu podstupovať riziká vrátane práva na neúspech a opätovné začatie po neúspechu. NABÁDA startupy, aby sa usilovali o naplnenie ambícií v oblasti rastu, a VYZÝVA Úniu a členské štáty, aby zabezpečili primerané rámcové podmienky.
5. UZNÁVA, že dôležitú úlohu pri podpore vytvárania a rastu startupov a scaleupov zohrávajú silné výskumné a inovačné ekosystémy pochádzajúce z inštitúcií vysokoškolského vzdelávania a organizácií vykonávajúcich výskum tým, že zabezpečujú prístup k talentom, základným infraštruktúram a súvisiacim službám. ZDÔRAZŇUJE, že tieto ekosystémy majú zásadný význam pre to, aby sa v Únii udržali, ukotvili a rozširovali akademické spin-off podniky a startupy, najmä spoločnosti v oblasti špičkových technológií. Dlhodobá spolupráca medzi inštitúciami vysokoškolského vzdelávania a organizáciami vykonávajúcimi výskum a priemyslom v takýchto ekosystémoch umožňuje zhodnocovanie a prenos poznatkov. NABÁDA, okrem iných aj aliancie európskych univerzít, aby posilnili svoje činnosti súvisiace s inováciou a zhodnocovaním poznatkov.

6. UZNÁVA, že pre inštitúcie vysokoškolského vzdelávania a organizácie vykonávajúce výskum je výzvou uplatňovanie súčasných pravidiel štátnej pomoci, pokiaľ ide o podporu startupov vznikajúcich v rámci ich ekosystémov, a to najmä pri poskytovaní prístupu k službám a infraštruktúre alebo pri prenose práv duševného vlastníctva na tieto startupy. ODPORÚČA Komisii a členským štátom, aby hľadali riešenia v rámci súčasného regulačného rámca. VÍTA ďalšie usmernenia Komisie členským štátom týkajúce sa vykonávania pravidiel štátnej pomoci a ŽIADA, aby sa v nich riešilo vykonávanie súčasných pravidiel štátnej pomoci týkajúcich sa inštitúcií vysokoškolského vzdelávania a organizácií vykonávajúcich výskum.
7. POTVRDZUJE, že inštitúcie vysokoškolského vzdelávania a organizácie vykonávajúce výskum zohrávajú ústrednú pri poskytovaní excelentného výskumu a vzdelávania svetovej úrovne a zároveň stimulujú inováciu prostredníctvom podpory prenosu poznatkov a technológií a podnikania. ZDÔRAZŇUJE úlohu, ktorú úrady pre prenos poznatkov a technológií s dostatočnými zdrojmi zohrávajú pri posilňovaní a podpore spolupráce medzi inštitúciami vysokoškolského vzdelávania a organizáciami vykonávajúcimi výskum a podnikmi a pri využívaní výskumu na tvorbu inovácií a spin-off produktov pripravených na trh. UZNÁVA plány Komisie na vypracovanie koncepcie udeľovania licencií, rozdeľovania licenčných poplatkov a príjmov a kapitálovej účasti pre inštitúcie vysokoškolského vzdelávania a organizácie vykonávajúce výskum a ich investorov pri komercializácii duševného vlastníctva a zakladaní spin-off podnikov. VYZÝVA Komisiu, aby určila spôsoby posilnenia využívania výsledkov výskumu financovaných z programov EÚ v Únii.

PODPORA, PRILÁKANIE A UDRŽANIE TALENTOV A ZRUČNOSTÍ

8. VÍTA, že stratégia sa výrazne zameriava na talenty a zručnosti, a UZNÁVA, že silný ekosystém startupov a scaleupov si vyžaduje vysokokvalifikovanú pracovnú silu v oblastiach, ako je veda, technológia a inžinierstvo, ako aj právne, obchodné a finančné odborné znalosti. NABÁDA členské štáty a regióny, aby podporovali inštitúcie vysokoškolského vzdelávania a organizácie vykonávajúce výskum pri posilňovaní inovačných a podnikateľských zručností v rámci učebných plánov a programov odbornej prípravy a zároveň rešpektovali akademickú slobodu, inštitucionálnu autonómiu a vnútroštátne právomoci. Odstránenie rodových rozdielov je kľúčovým prvkom sociálnej spravodlivosti a strategickou investíciou do konkurencieschopnosti a produktivity Únie. ZDÔRAZŇUJE, že je dôležité presadzovať rodovú rovnosť a podporovať účasť, podnikavosť a vedúce postavenie žien v oblasti inovácie a startupov. Inovačné a podnikateľské zručnosti sú relevantné nielen pre študentov a akademických pracovníkov, ale aj pre administratívnych pracovníkov zodpovedných za podporu výskumu a inovácie, prenos a zhodnocovanie poznatkov v inštitúciách vysokoškolského vzdelávania a v organizáciách vykonávajúcich výskum. ZDÔRAZŇUJE potrebu budovania kapacít, výmeny skúseností a osvedčených postupov. KONŠTATUJE, že pri dosahovaní týchto cieľov môžu kľúčovú úlohu zohrávať nadnárodné siete inštitúcií vysokoškolského vzdelávania a organizácií vykonávajúcich výskum. UZNÁVA, úlohu ktorú v tejto súvislosti zohráva Európsky inovačný a technologický inštitút (EIT).

9. PRIPOMÍNA, že výzvou nie je len talenty prilákať, ale aj podporovať ich a udržať ich v Únii. VÍTA iniciatívu Komisie „Vyberte si Európu“ a NABÁDA Komisiu, aby stavala na existujúcich programoch a nástrojoch, ako sú ERASMUS+, Európska rada pre výskum (ERC), akcie Marie Curie-Skłodowskej a EURAXESS, ktoré dopĺňajú vnútroštátne a regionálne opatrenia a iniciatívy. ZDÔRAZŇUJE, že výskumníci z krajín mimo EÚ, ktorých prilákajú inštitúcie vysokoškolského vzdelávania alebo organizácie vykonávajúce výskum, by takisto mali mať možnosť prejsť na podnikateľské úlohy alebo zamestnať sa v startupoch, scaleupoch alebo väčších priemyselných odvetviach, ktoré majú záujem o ich odborné znalosti. SÚHLASÍ s tým, že je potrebné odmeňovať výskumníkov v ich kariére nielen podľa počtu a vplyvu publikácií, ale rovnako aj podľa vedeckej hodnoty ich úsilia o prenos a zhodnocovanie poznatkov, komercializáciu ich výsledkov a zapojenie sa do dialógu o výmene poznatkov s tvorcami politík a občanmi. UZNÁVA význam prebiehajúcej práce v rámci iniciatívy Koalícia pre pokrok v hodnotení výskumu (CoARA). ZDÔRAZŇUJE, že toto úsilie by sa malo vyvíjať v súlade s primeranými zárukami bezpečnosti výskumu⁶. NABÁDA Komisiu, aby nadviazala na existujúce stimuly na odmeňovanie výskumníkov v avizovanej koncepcii rámca pre rozvoj akademickej kariéry za predpokladu, že sa táto koncepcia bude vykonávať na dobrovoľnom základe.

PRÍSTUP K INFRAŠTRUKTÚRAM A VYTVÁRANIE SIETÍ EKOSYSTÉMOV

10. OPÄTOVNE ZDÔRAZŇUJE význam najmodernejších, viditeľných a ľahko dostupných výskumných a technologických infraštruktúr pre dobre fungujúci a konkurencieschopný ekosystém výskumu a inovácií v Únii. ŽIADA Komisiu, aby čo najlepšie využila prebiehajúce mapovanie infraštruktúr a zverejňovala jeho výsledky na používateľsky ústretovej a pravidelne aktualizovanej platforme. VÍTA navrhovanú Chartu pre prístup priemyselných používateľov s cieľom uľahčiť podporu, ktorú Únia a členské štáty poskytujú startupom a scaleupom pri prístupe k príslušným regionálnym, vnútroštátnym alebo cezhraničným infraštruktúram a súvisiacim službám. VYZÝVA Komisiu, aby navrhla, ako by sa uvedená charta pre prístup mala uplatňovať na únijnej, vnútroštátnej a regionálnej úrovni.

⁶ Ú. v. EÚ C, C/2024/3510, 30.5.2024.

11. VÍTA nápad posilniť vytváranie sietí a spoluprácu medzi európskymi centrami startupov a scaleupov na základe existujúcich iniciatív, ako sú aliancie európskych univerzít a siete Rise Europe, Startup Europe a European Startup Nations Alliance (ESNA). UZNÁVA, že podpora a udržiavanie týchto centier si vyžaduje stanovenie priorít a angažovanosť na vnútroštátnej, regionálnej a miestnej úrovni, a PRIPOMÍNA potrebu prepojiť regionálne inovačné údolia v celej EÚ, ako sa uvádza v novom európskom inovačnom programe. ZDÔRAZŇUJE významný prínos súkromného a verejného financovania k dosiahnutiu cieľa vynakladať 3 % HDP na výskum a vývoj a NABÁDA väčšie priemyselné odvetvia, aby spolupracovali so startupmi a scaleupmi a nadviazali obchodné vzťahy s cieľom udržať si domácu inováciu.
12. NABÁDA Komisiu, aby využila digitálne technológie na podporu vzájomného prepojenia centier v celej Únii. NAVRHUJE, aby sa sieť centier s cieľom harmonizovať podporu startupov a scaleupov v Únii zapojila do týchto činností výmeny najlepších postupov: rozvoj ekosystémov startupov a scaleupov, spolupráca a otvorená inovácia medzi inštitúciami vysokoškolského vzdelávania a organizáciami vykonávajúcimi výskum a startupmi, scaleupmi a väčšími spoločnosťami, zásady pre FAIR údaje, riadenie zárodočného financovania, prístup k úijným, vnútroštátnym, regionálnym a miestnym systémom financovania a ich koordinácia a zlepšenie prístupu k financovaniu vrátane rizikového financovania. Sieť by mala ďalej podporovať zavádzanie Charty pre prístup pre priemyselných používateľov a poskytovať poradenstvo v oblasti prístupu k výskumným a technologickým infraštruktúram, správy práv duševného vlastníctva a uplatniteľných pravidiel štátnej pomoci. ZDÔRAZŇUJE, že je dôležité poskytovať dobre cieleňú podporu MSP aj pri ich internacionalizácii a prístupe na svetové trhy, čoho príkladom je sieť EUREKA.

13. UZNÁVA význam regulačných sandboxov pre uľahčenie vstupu inovácií na trh podporou inovačných startupov a scaleupov pri vývoji a testovaní nových nápadov, posudzovaní súladu nových technológií, produktov a riešení s právnymi predpismi, zlepšovaní vzdelávania v oblasti regulácie, ako aj vydávaní odporúčaní na prekonanie regulačných prekážok. NABÁDA na to, aby sa v pripravovanom návrhu európskeho aktu o inováciách vypracovali jasné, účinné a nebyrokratické pravidlá pre regulačné sandboxy vrátane celoúniijných sandboxov v súlade s existujúcimi nástrojmi a normami, ako sú práva duševného vlastníctva a ochrana životného prostredia. ODPORÚČA Komisii, aby vypracovala spoľahlivú metodiku a postupy na rýchle a účinné zavádzanie regulačných sandboxov.

PREKLENUTIE FINANČNÝCH MEDZIER V HODNOTOVOM REŤAZCI

14. UZNÁVA úlohu Európskej rady pre inovácie (EIC) pri podpore inovačných európskych startupov a scaleupov, VÍTA avizované zjednodušenia jej pravidiel a BERIE NA VEDOMIE zámer Komisie čerpať inšpiráciu z podobných postupov Agentúry pre projekty pokročilého výskumu (ARPA). SÚHLASÍ S TÝM, že medzery vo financovaní scaleupov by sa mali čo najskôr znížiť. Berie NA VEDOMIE dôvody na vytvorenie Európskeho fondu pre scaleupy, ktorý sa má zriadiť ako súčasť fondu EIC v spolupráci so súkromným sektorom s cieľom pomôcť preklenúť medzeru vo financovaní scaleupov pôsobiacich v oblasti špičkových technológií. VYZÝVA Komisiu, aby poskytla viac informácií o Európskom fonde pre scaleupy a aby jasne vymedzila jeho miesto v celkovom prostredí financovania a synergie s inými nástrojmi Únie, najmä s Programom InvestEU, ako aj s vnútroštátnymi a regionálnymi nástrojmi. VYZÝVA Komisiu, aby urýchlene navrhla zriadenie a riadiacu štruktúru a zdroje financovania Európskeho fondu pre scaleupy, ako aj strategické odvetvia, ktoré sa majú podporovať v rámci súčasného viacročného finančného rámca (VFR), bez toho, aby boli dotknuté rokovania o VFR na obdobie po roku 2027.
15. UZNÁVA, že v súlade so zásadou subsidiarity by sa počiatočné kolá financovania zamerané na rané fázy od nápadu po založenie startupu mali pokrývať na vnútroštátnej/regionálnej/inštitucionálnej úrovni. VYZÝVA Komisiu, členské štáty a regionálne orgány, aby preskúmali synergie s príslušnými opatreniami v rámci politiky súdržnosti.

16. VYZÝVA Komisiu, aby zjednodušila prostredie nástrojov financovania a platforiem služieb pre startupy a scaleupy, ako aj prostredie nástrojov mobility pre študentov, výskumníkov, podnikateľov a pracovníkov v rámci súčasného VFR. VYZÝVA Komisiu, aby vytvorila platformu jedného kontaktného miesta, v ktorom si budú môcť príjemcovia zdrojovo efektívne nájsť, porovnať a získať najlepšiu možnosť. V čo najväčšej miere by sa mali integrovať aj informácie o národných programoch a požiadavkách na prístup k nim a informácie o zdrojoch vrátane rizikového kapitálu a iných súkromných investícií pre startupy a scaleupy. ZDÔRAZŇUJE, že kľúčom k zabráneniu duplicite je koordinácia s príslušnými zainteresovanými stranami. ODPORÚČA, aby Komisia zvážila zavedenie overenia koncepcie alebo overenia trhových možností pre všetky príslušné projekty v oblasti výskumu a inovácií financované Úniou, a nielen v rámci ERC a EIC. NABÁDA Komisiu, aby našla nové spôsoby zvýšenia informovanosti a podpory využívania inovačných technológií vo verejnom a súkromnom sektore. ZASADZUJE sa za aktívnejšie využívanie obstarávania vo fáze pred komerčným využitím na vytvorenie rozhraní medzi inovátormi a obstarávateľmi vo verejnom a súkromnom sektore.

DÔSLEDNÉ VYKONÁVANIE

17. VYZÝVA Komisiu, aby v spolupráci s členskými štátmi identifikovala nové trendy, prelomové technológie a zlyhania trhu v rámci únijných, vnútroštátnych a regionálnych programov a šírila zistenia v rámci týchto programov. NABÁDA Komisiu a členské štáty, aby sa na základe získaných dôkazov zapojili do úzkeho dialógu o budúcich strategických prioritných oblastiach programovania.
18. VÍTA avizovanú hodnotiacu tabuľku európskych startupov a scaleupov a súbor kľúčových ukazovateľov výkonnosti (KPI) a PODPORUJE preskúmanie synergií s monitorovacím rámcom EVP a inými relevantnými nástrojmi. VYZÝVA Komisiu, aby zahrnula strategické sektorové členenia pre kľúčové ukazovatele výkonnosti, ako aj ukazovatele odrážajúce prínos inštitúcií vysokoškolského vzdelávania a organizácií vykonávajúcich výskum. ZDÔRAZŇUJE význam dostupnosti a otvorenosti údajov a jasných metodík ich zberu. ŽIADA, aby sa v záujme optimálneho porovnania jednotlivých krajín uplatňovalo váženie na základe veľkosti obyvateľstva.

19. ŽIADA Komisiu, aby členským štátom pravidelne podávala správy o vykonávaní stratégie, a VYZÝVA Komisiu a členské štáty, aby vytvorili primeraný koordinačný a monitorovací mechanizmus pre Stratégiu pre startupy a scaleupy s prihliadnutím na existujúce fóra, ako je fórum EIC, a s cieľom zmierniť zaťaženie spojené s podávaním správ.
-